

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องทัศนคติของปลัดอำเภอต่อตำแหน่งนายอำเภอ กรณีศึกษาภาคเหนือ ตอนบนครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของปลัดอำเภอที่ปฏิบัติราชการอยู่ในภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด 76 อำเภอ รวม 98 คน ซึ่งปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล, การศึกษา, ประสบการณ์ในการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง และก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ ได้มีการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ ผู้ช่วย นายทะเบียนนายอำเภอ จำนวน 20 คน หลังจากแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามแล้ว จึงไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ เช่น ความแตกต่างของเพศ อายุ ภาวที่เกิด ภูมิหลังของอาชีพบิดามารดา ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา สถาบันที่จบการศึกษา ที่ตั้งของสถาบันที่จบการศึกษา ลักษณะของสถาบันที่จบการศึกษา อายุราชการ งานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน จำนวนนายอำเภอที่เคยเป็นผู้บังคับบัญชา และหลักสูตรที่เคยผ่านการอบรม โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ไม่ปรากฏว่ามีสมมติฐานข้อใด ที่ทำให้ทัศนคติของปลัดอำเภอ ต่อตำแหน่งนายอำเภอแตกต่างกันไป ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่า ระบบสังคมและการสื่อสารในปัจจุบันนี้ ทำให้ทุกคนที่อยู่ ณ ที่ต่าง ๆ สามารถได้รับรู้ข่าวสารและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการได้รับข่าวสารจำนวนมากนี้ มีส่วนทำให้ทัศนคติของปลัดอำเภอ ต่อตำแหน่งนายอำเภอไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงเดือน พันธมนาวิน ที่ศึกษาพบว่า บุคคลมีทัศนคติในเชิงการใช้เหตุผล พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยมีต้นเหตุมาจากอิทธิพลของสังคม หรือสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒิชัย จำนงค์ ที่ศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารมีความจำเป็นต่อมนุษย์ ที่ต้องติดตามข่าวสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ความต้องการของประสบการณ์และความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อประกอบการตัดสินใจ และอาจจะมีส่วนต่อการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ สอดคล้องกับการศึกษาของ Roger ที่พบว่า การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยเฉพาะเพื่อนฝูงคนรู้จัก มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Alkin ที่พบว่า การรับรู้

เป็นแหล่งกำเนิดของทัศนคติ และการรับรู้ เมื่อต้องการความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ก็จะมี ความต้องการข่าวสารมากยิ่งขึ้นด้วย

ซึ่งจะเห็นว่า ระดับความต้องการข่าวสารที่มีมากขึ้นนี้ อาจจะได้จากพฤติกรรม การบริโภคข่าวสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

แต่การศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการผลศึกษาของ ไสภณ เดชมา ที่ศึกษาทัศนคติ ของนักศึกษาวิทยาลัยครู ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่าภูมิภาคที่ตั้งของวิทยาลัย ครู ที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของนักศึกษา และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กมลทิพย์ คติการ ที่ได้ศึกษาทัศนคติของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม พบว่า ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการ ให้ประกันตัว ระหว่างการสอบสวนและการพิจารณาคดี

5.2 อภิปรายผล

ปลัดอำเภอในภาคเหนือตอนบน ยังมีความเชื่อมั่นในระดับเห็นด้วย(4.22) ว่านาย อำเภอ มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำที่ดี มีความสามารถในการบริหารงาน ได้รับการยอมรับจากสังคมสูง ตำแหน่งนายอำเภอยังมีความสำคัญอยู่ในอนาคต นายอำเภอมีความสามารถที่จะบริหารงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ ซึ่งหากพิจารณา ตามปัจจัยองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. นายอำเภอเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ตามทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม 98 คน มีระดับค่าเฉลี่ย 4.36 ซึ่งถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันอาจจะเป็นไปได้ว่า การศึกษาซึ่งเปิดกว้างมากขึ้นทำให้บุคคลมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้นด้วย อาจจะมีผลต่อ ตำแหน่งหน้าที่ได้ โดยเฉพาะในปัจจุบัน การแต่งตั้งบุคคลให้ได้รับตำแหน่งสูงขึ้น ระดับการ ศึกษาจะเป็นปัจจัยที่นำมาพิจารณาด้วย ทำให้แต่ละคนที่มุ่งหวังความก้าวหน้า จะต้อง พยายามเพิ่มเติมวิทยฐานะในระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ คนที่เป็นนายอำเภอส่วนใหญ่ จะจบ การ ศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนนายอำเภอที่ยังไม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ก็ สามารถที่จะศึกษาต่อได้ภายหลังได้ไม่ยาก เพราะปัจจุบันนี้มีโครงการภาคพิเศษของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิคม ฯลฯ ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีประสบการณ์ ในการทำงานได้เข้ารับการการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณวุฒิโดยไม่ใช้เวลาราชการ ก็เป็นส่วนหนึ่ง ที่ช่วยยกระดับคุณวุฒิและความรู้ให้สูงขึ้นได้

2. นายอำเภอเป็นผู้นำที่ดี โดยการพิจารณาความเป็นผู้นำของนายอำเภอ จากปัจจัยองค์ประกอบด้านต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้นำที่ดีของสังคม และองค์การ มีลักษณะ เป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทักษะคติของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 98 คน มีค่าเฉลี่ย 4.38 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง อาจจะเป็นไปได้ว่าบุคคลที่เป็นนายอำเภอนั้น จะต้องมีการศึกษา ประสบการณ์ และการเลือกสรรบุคคล โดยที่นายอำเภอมักจะได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี จึงมีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการเป็นนายอำเภอนั้น ก็ทำให้มีประสบการณ์ที่จะวางตัวอยู่ในสังคม ระดับผู้นำ และที่สำคัญนายอำเภอเป็นข้าราชการปกครองที่มีความสำคัญตำแหน่งหนึ่ง ทางกรมการปกครองจึงได้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งอย่างรอบคอบ

3. นายอำเภอมีความสามารถในการบริหารงาน ทักษะคติของผู้ตอบแบบสอบถาม 98 คน มีความเห็นว่า นายอำเภอมีความสามารถในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ย 4.38 ซึ่งหมายถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าการศึกษามีส่วนที่จะทำให้นายอำเภอมีความสามารถในการบริหารงาน คือ เมื่อนายอำเภอมีการศึกษาสูง ก็จะมี ความรู้ความสามารถในการบริหารงานสูงตามไปด้วย เพราะสามารถทำความเข้าใจที่ ได้จาก การศึกษา ไปปรับให้เป็นประโยชน์กับการบริหารงาน นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จาก ประสบการณ์ ที่ได้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ ทำให้นายอำเภอสามารถพัฒนาความรู้ความ สามารถยิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ

4. นายอำเภอได้รับการยอมรับจากสังคม ทักษะคติของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 98 คน มีความเห็นว่าตำแหน่งนายอำเภอยังได้รับการยอมรับจากสังคมสูง มีค่าเฉลี่ย 4.36 หมายถึง ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก นายอำเภอยังเป็น ข้าราชการที่สามารถช่วยเหลือประชาชนในด้านการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร โดยเฉพาะคนชนบท ที่ราษฎรยังมีความเดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือจากทาง ราชการมาก นายอำเภอเป็นข้าราชการที่สามารถจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ของราษฎรโดยเป็น ตัวแทนของรัฐบาลในระดับภูมิภาค ระดับอำเภอ จึงอาจมีส่วนทำให้ได้รับการยอมรับจาก สังคม และประชาชนทั่วไป

5. สถานภาพของตำแหน่งนายอำเภอยังมีความสำคัญในอนาคต ทักษะคติของ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 98 คน มีความเห็นอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 3.93 หมายถึงระดับ เห็นด้วย ว่านายอำเภอจะมีภาระกิจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติมากในอนาคต ทั้งนี้อาจจะเนื่องมา จาก การที่สภาพสังคมมีความเจริญก้าวหน้า และวิถีชีวิตคนในสังคมมีความสลับซับซ้อน มากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ระบบราชการก็จะต้องมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเช่นกัน เพื่อสนอง

ความต้องการของคนในสังคม นั่นก็คือ ภารกิจและหน้าที่ที่จะต้องทำมากยิ่งขึ้น นายอำเภอในอนาคตจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้บริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจที่มีหลายด้านมากยิ่งขึ้น

6. นายอำเภอสามารถบริหารงานสอดคล้องกับเทคโนโลยีการบริหารสมัยใหม่ทัศนคติของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม 98 คน มีความเห็นว่านายอำเภอ สามารถบริหารงานสอดคล้องกับเทคโนโลยีใหม่ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 หมายถึง ระดับเห็นด้วย ว่านายอำเภอจะมีความสามารถในการบริหารงานสอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนายอำเภอมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงบทบาท ในการบริหารงาน เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยและสังคมที่เปลี่ยนไป เพื่อให้องค์การสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างแท้จริง

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. หน่วยงานในส่วนกลาง คือ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ควรจะให้การสนับสนุนเรื่อง งบประมาณ บุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ ที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
2. ควรปรับปรุงระบบการสื่อสาร ให้มีความทันสมัย เพื่อให้สามารถสนองความต้องการ ที่จะรับรู้ข่าวสารของบุคลากร และประชาชนในท้องถิ่น ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์
3. ควรจะแก้ไขระเบียบการปฏิบัติงาน ให้มีความคล่องตัว เพื่อการปฏิบัติงานที่สะดวกรวดเร็ว
4. ควรกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ระดับอำเภอ สามารถตัดสินใจได้มากขึ้น โดยไม่ต้องให้จังหวัด หรือส่วนกลางเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย
5. หน่วยงานระดับสูงควรที่จะมีนโยบายที่แน่ชัดในการปฏิบัติและบริหารราชการ

6. ควรจะมีการให้ความรู้แก่นายอำเภอโดยการฝึกอบรม เทคนิคการบริหารสมัยใหม่ อยู่เสมอ

7. การคัดเลือกคนที่จะเป็นนายอำเภอนั้น จะต้องคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ อย่างแท้จริง เพื่อให้สังคมยอมรับ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เลือกศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อทัศนคติของปลัดอำเภอ ต่อตำแหน่ง นายอำเภอ เช่น กลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ
2. ศึกษาขวัญ และกำลังใจของปลัดอำเภอ ต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ต้องการ กระจายอำนาจการปกครองสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น
3. ศึกษาปัจจัยองค์ประกอบย่อย ๆ ของตัวแปรตามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนาย อำเภอ